

**TIBET
SUPPORT
GROEP
NEDERLAND**

Nieuwsbrief maart 2025

10 MAART 2025 - 66 JAAR TIBETAANS VERZET

**NIEUW BOEK DALAI LAMA - STEM
VAN DE ONGEHOORDEN**

TWEEDE KAMER: AANPAK CHINA

**AARDBEVINGEN IN TIBET: WANBELEID
EN GEBREK AAN TRANSPARANTIE**

Ten geleide

Beste Tibet-vrienden,

Dit jaar, door Tibetanen uitgeroepen als 'Jaar van Compassie', is een bijzonder moment in onze geschiedenis. Op 6 juli vierten we de 90e verjaardag van de Dalai Lama – een man wiens leven een baken van compassie, wijsheid en vreedzaam verzet is geweest; niet alleen voor het Tibetaanse volk, maar ook voor de hele wereld. Zijn boodschap overstijgt grenzen, religies en generaties en blijft ons herinneren aan de immense kracht van mededogen en hoop, zelfs in de donkerste tijden.

Tibet heeft veel beproevingen doorstaan, desondanks blijft de geest van het Tibetaanse volk ongebroken. Zelfs nu China zijn greep op Tibet verder aanscherpt – door het uitwissen van onze taal en cultuur, de gedwongen scheiding van Tibetaanse kinderen van hun families en de onderdrukking van onze religie – blijven Tibetanen standvastig, geworteld in hun diepe spirituele erfgoed.

De recente aardbevingen in Tibet hebben ons opnieuw getoond hoe kwetsbaar onze gemeenschap is; niet alleen door de natuur, ook door een regime dat weigert de hulp te bieden die zo hard nodig is. Toch is er ook hier hoop: de onderlinge solidariteit van Tibetaanse gemeenschappen, de steun van onze bondgenoten en de niet-aflatende inzet van activisten wereldwijd laten zien dat de droom van een vrij Tibet voortleeft.

Dit jaar hebben we opnieuw onze stem laten horen. Op 10 maart kwamen zo'n drieduizend Tibetanen en supporters vanuit heel Europa in Den Haag samen om de moedige opstand van 1959 te herdenken en te laten zien dat de strijd voor vrijheid voortduurt. Tijdens de demonstratie hebben

de Chinese vicepremier in januari stonden we zij aan zij met Oeigoeren, Hongkongers en anderen die lijdten onder hetzelfde repressieve regime. En in de Nederlandse politiek groeit de erkenning dat mensenrechten in Tibet boven economische belangen moeten staan.

Jarenlang vormde onze Tibet Winkel niet alleen een inkomstenbron voor onze organisatie, de winkel diende ook als een brug die mensen verbindt met de rijke cultuur en tradities van Tibet.

Helaas blijkt het door de teruglopende inkomsten niet langer realistisch te zijn om de winkel aan te houden, en we hebben de moeilijke maar noodzakelijke beslissing moeten nemen de winkel te sluiten. Maar ons belangrijke werk gaat onverminderd door en we kunnen ons nu meer richten op onze kernmissie: het verdedigen van Tibet's recht op zelfbeschikking en het beschermen van de Tibetaanse cultuur, tradities en spiritualiteit.

De Dalai Lama herinnert ons eraan dat ware vrijheid niet alleen een politieke strijd is, het is ook een innerlijke reis – een pad van onwrikbare hoop, liefde en doorzettingsvermogen. Tibet leeft voort in de harten van hen die weigeren te zwijgen. Laten we samen dat licht brandend houden; ik kijk ernaar uit samen met u op 6 juli de verjaardag van de Dalai Lama te vieren.

Met innige dank voor jullie onmisbare steun,

Tsering Jampa
voorzitter Tibet Support Groep NL

STEM VAN DE ONGEHOORDEN – DE DALAI LAMA OVER DE STRIJD VAN TIBET

Op 11 maart 2025 is het nieuwste boek van Zijne Heiligheid de Dalai Lama gelanceerd: *Stem van de ongehoorden*. In dit unieke verslag deelt hij zijn diepste persoonlijke gedachten – waarvan sommige voor het eerst – over zijn decennialange strijd voor de mensenrechten, vrijheid en waardigheid van het Tibetaanse volk, en presenteert hij zijn visie op een vreedzame toekomst.

Het leven van de Dalai Lama is onlosmakelijk verbonden met het lot van Tibet. Hij was 16 jaar oud toen communistisch China in 1950 Tibet binnenviel, 19 toen hij Mao Zedong ontmoette, en 25 toen hij werd gedwongen in ballingschap te gaan. Sindsdien heeft hij meer dan zeventig jaar lang gestreden tegen de onderdrukking van zijn volk – tegen de opeenvolgende Chinese leiders Mao Zedong, Deng Xiaoping, Jiang Zemin, Hu Jintao en Xi Jinping – en zich ingezet voor het behoud van de unieke taal, cultuur, religie en leefomgeving van Tibet.

Dit boek is meer dan een autobiografie; het is een krachtige getuigenis van een volk dat weigert te zwijgen. Het laat zien wat het betekent om je thuisland te verliezen aan een wrede bezetter, om een leven in ballingschap op te bouwen, en om ondanks de grootste obstakels vast te houden aan hoop en veerkracht. De Dalai Lama reflecteert op de onopgeloste strijd van Tibet, de geopolitieke machtsverschuivingen in de regio en de enorme ontberingen die zijn volk nog steeds doorstaat. Maar bovenal vertelt hij hoe hij, ondanks alles, zijn menselijkheid wist te behouden en nooit zijn geloof in vrede verloor.

Stem van de ongehoorden is een boek dat iedereen zou moeten lezen – niet alleen om de geschiedenis van Tibet te begrijpen, maar om te

beseffen dat de strijd voor vrijheid nog niet gestreden is. Het is een oproep tot bewustwording, tot actie en tot solidariteit met een volk dat weigert vergeten te worden.

Zijne Heiligheid de Dalai Lama, *Stem van de ongehoorden*. HarperCollins Holland, 2025 – ill., 270 p., ISBN 9789402717716

DE TWEEDE KAMER DRINGT AAN OP HARDERE AANPAK VAN CHINA

Het Nederlandse parlement neemt een steeds kritischer houding aan tegenover China. Er groeit een duidelijke consensus dat het land niet langer alleen als handelspartner gezien moet worden, maar ook als een systemische rivaal met diepgaande geopolitieke en mensenrechtelijke implicaties. Tijdens een recent Kamerdebat spraken parlementariërs van verschillende partijen hun zorgen uit over de mensenrechtenschendingen, economische invloed en veiligheidsdreigingen van China, wat wijst op een verschuiving naar een assertiever beleid.

Een van de meest besproken onderwerpen was de erkenning van de genocide op de Oeigoeren en de culturele genocide in Tibet. Verschillende Kamerleden drongen er bij de Nederlandse regering op aan om een krachtige positie in te nemen tegen deze mensenrechtenschendingen, in lijn met soortgelijke moties in andere Europese parlementen. Ondanks deze groeiende druk vanuit het parlement blijft de Nederlandse regering voorzichtig. Deze terughoudendheid staat in schril contrast met de steeds luidere roep voor een strenger China-beleid binnen het parlement.

TIBET BIJ DE VN-MENSENRECHTENRAAD

Tijdens de lopende 58e zitting van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties heeft VN-Hoge Commissaris voor de Mensenrechten, Volker Türk, zijn diepe bezorgdheid uitgesproken over de verslechterende mensenrechtensituatie in China, waarbij Tibet speciale aandacht kreeg. In zijn toespraak bevestigde Hoge Commissaris Türk opnieuw de ernstige zorgen die in eerdere updates zijn geuit en benadrukte hij de dringende noodzaak tot concrete vooruitgang op het gebied van mensenrechten in China. Hij veroordeelde de willekeurige arrestaties van advocaten, mensenrechtenverdedigers en burgerjournalisten, en bekritiseerde het systematische gebruik van vage strafrechtelijke aanklachten om de vrijheid van meningsuiting in te perken.

Wat betreft Tibet sprak hij zich krachtig uit tegen de voortdurende beperkingen op de vrijheid van meningsuiting, godsdienst en levensovertuiging in de Tibetaanse Autonome Regio (TAR). In het bijzonder vestigde Türk de aandacht op onderwijsbeleid dat de Tibetaanse cultuur en identiteit doelbewust ondermijnt. Hij waarschuwde dat deze

maatregelen, in combinatie met de bredere onderdrukkingsmechanismen, de Tibetaanse gemeenschap verder marginaliseren en van haar rechten beroven.

Volker Türk

PROTEST TEGEN DE CHINESE VICEPREMIER DING XUEXIANG

Den Haag, 22 januari 2025 – de Tibet Support Groep Nederland organiseerde samen met International Campaign for Tibet Europe, de Tibetaanse Gemeenschap Nederland en Students for a Free Tibet Nederland een krachtig protest tegen het bezoek van de Chinese vicepremier Ding Xuexiang aan Nederland. De demonstratie vond plaats bij het World Forum The Hague en het Catshuis, waar minister-president Dick Schoof zijn Chinese ambtgenoot ontving.

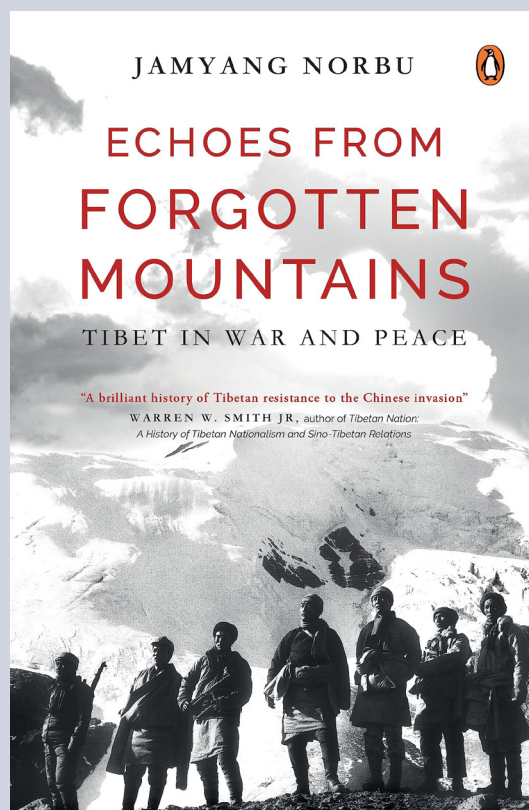
Tientallen Tibetanen, Oeigoeren, Hongkongers en sympathisanten troseerden regen en kou om te protesteren tegen de voortdurende mensenrechtenschendingen door de Chinese autoriteiten in Tibet, Xinjiang en Hongkong. De demonstranten veroordeelden ook de recente beperkingen op internationale reddingsoperaties voor slachtoffers van de aardbeving in Dingri, Tibet, door de Chinese autoriteiten.

ECHOES FROM FORGOTTEN MOUNTAINS: TIBET IN WAR AND PEACE DOOR JAMYANG NORBU

In zijn meeslepende werk *Echoes from forgotten Mountains* onthult Jamyang Norbu, een voormalig guerrillastrijder, de vaak verzwegen verhalen van het Tibetaanse verzet tegen de Chinese overheersing sinds 1950-51. Dit boek biedt niet alleen een uitgebreide geschiedschrijving van de gewapende strijd van de Tibetanen; het herdefinieert ook het beeld van een volk dat, ondanks zijn militaire ondergeschiktheid, met ongekennde moed standhield tegen een overmacht. Norbu, met zijn unieke insider-perspectief, heeft diepgaand onderzoek gedaan en gesprekken gevoerd met overlevenden van het verzet, waardoor dit boek een rijke schat aan persoonlijke verhalen en strategische analyses bevat. Bijzondere aandacht gaat uit naar de rol van de CIA, maar ook naar de persoonlijke offers en de dapperheid van individuele Tibetaanse strijders. Het boek durft controversiële thema's aan te snijden, zoals de verdeeldheid binnen de Tibetaanse diaspora over het streven naar volledige onafhankelijkheid versus autonomie binnen de Volksrepubliek China. Norbu's kritische blik op Tibetaanse leiders die met de Chinezen hebben samengewerkt, biedt een ongefilterd beeld van interne conflicten en verraad. Met een indrukwekkende verzameling historische foto's en kaarten is *Echoes from forgotten Mountains* niet alleen een documentaire en een eerbetoon aan de Tibetaanse strijders; het is ook een essentiële bijdrage aan de wereldgeschiedenis die de onbrekbare geest van een onderdrukt volk eert.

Jamyang Norbu, *Echoes from forgotten Mountains. Tibet in war and peace*. Penguin Random House India Private Limited, 2023 – 962 p., ISBN 9789357081924

DE DALAI LAMA'S EN HET TIBETAANSE VOLK: EEN UNIEKE SPIRITUELE BAND VAN COMPASSIE EN VEERKRACHT

In 2025 vieren Tibetanen over de hele wereld de 90e verjaardag van Zijne Heiligheid de 14e Dalai Lama; een moment van reflectie op de diepe en onlosmakelijke band tussen de Dalai Lama's en het Tibetaanse volk – zowel spiritueel als politiek.

Al meer dan vier eeuwen vervullen de Dalai Lama's een centrale rol in Tibet, niet alleen als spirituele leiders van Tibet; gedurende een groot deel van de geschiedenis ook als politieke leiders. Deze bijzondere traditie ontstond in de 16e eeuw, maar het was de Vijfde Dalai Lama, Ngawang Lobsang Gyatso (1617-1682), die Tibet verenigde onder een gecentraliseerd bestuur en boeddhistische principes verweefde met staatsmanschap. Onder zijn leiderschap werd de regering te Lhasa gevestigd, waarmee de diepe verbondenheid tussen het Tibetaanse volk en hun spirituele leider verder werd verankerd.

De Dalai Lama's worden vereerd als manifestatie van Avalokiteshvara, de Bodhisattva van Compassie, en vormen het spirituele hart van Tibet. Hun leiding heeft de Tibetaanse samenleving diepgaand beïnvloed, waarbinnen geloof, ethiek en het dagelijks leven innig met elkaar zijn verweven. Hun rol heeft echter ook uitdagingen gekend – geen enkele zo ingrijpend als de crisis die Tibet in de laatste 75 jaar heeft doorgemaakt.

Sinds de Chinese invasie van Tibet in 1950 en zijn gedwongen ballingschap in 1959, heeft de 14e Dalai Lama, Tenzin Gyatso, de

betekenis van zijn leiderschap opnieuw gedefinieerd. Niet langer enkel het politieke staatshoofd, werd hij de spirituele en culturele hoeder van Tibet in ballingschap. Een van zijn meest ingrijpende bijdragen was echter zijn inzet voor de inmiddels voltooide democratisering van het Tibetaanse politieke systeem.

Al in de jaren zestig zette hij democratische hervormingen in gang onder de Tibetaanse ballingen, wat uiteindelijk leidde tot de oprichting van een Tibetaans parlement in ballingschap en een democratisch gekozen leiderschap. Dit proces bereikte zijn hoogtepunt in 2011, toen hij de historische beslissing nam om zijn politieke macht volledig over te dragen aan de gekozen Tibetaanse leiders – een stap die een einde maakte aan eeuwen van theocratisch bestuur. Met deze stap verzekerde hij dat de Tibetaanse zaak voortleeft als een democratische beweging, niet afhankelijk van één persoon.

Terwijl we zijn 90e verjaardag eren, blijft de Dalai Lama een baken van hoop, veerkracht en compassie voor Tibetanen en hun sympathisanten wereldwijd. Zijn visie reikt verder dan Tibet en inspireert miljoenen met zijn oproep tot vrede, ethisch leiderschap en het behoud van de Tibetaanse cultuur. Zijn onwankelbare toewijding herinnert ons eraan dat de strijd voor Tibet niet alleen over het verleden gaat – het betreft ook de toekomst van een volk dat met een ongebroken geest de toekomst hoopvol en met vertrouwen tegemoet ziet.

AARDBEVINGEN IN TIBET: ONVERANTWOORD BELEID EN GROTE GEVOLGEN VOOR DE MENS EN HET KLIMAAT

Op 13 maart werd Tibet opnieuw getroffen door drie aardbevingen, waarvan de zwaarste een kracht had van 4,3 op de Schaal van Richter. Slechts twee maanden eerder, op 7 januari, maakte een verwoestende beving met een kracht van 7,1 hele dorpen met de grond gelijk. Officiële cijfers van de Chinese autoriteiten spreken van 126 doden en 120.000 getroffenen, maar Tibetaanse bronnen melden dat de werkelijke aantallen veel hoger liggen. De ramp en de schokkende afhandeling en opstelling van de Chinese overheid maken pijnlijk duidelijk hoe kwetsbaar Tibet is – niet alleen door natuurlijke krachten, maar ook door wanbeleid en onderdrukking.

Natuurramp of menselijk handelen?

Aardbevingen in Tibet zijn geen zeldzaamheid. Tibet ligt op een van de meest seismisch actieve gebieden ter wereld, waar de Indiase en Euraziatische platen op elkaar botsen. Toch wijzen experts op de verontrustende impact van grootschalige infrastructuurprojecten die het risico op aardbevingen aanzienlijk vergroten.

De goedgekeurde bouw van de Medog-waterkrachtcentrale op de Yarlung Tsangpo-rivier, die naar schatting drie keer zoveel energie moet opwekken als de Driekloven dam, is een treffend voorbeeld van hoe de Chinese overheid economische belangen boven veiligheid en milieu stelt. Een ander voorbeeld is de intensieve mijnbouw – waarbij Chinese conglomeraten zonder ecologische verantwoording af te leggen de bodem van Tibet openbreken, op zoek naar grondstoffen voor de economie van de Volksrepubliek.

Deze destructieve projecten verstoren de fragiele balans van het Tibetaanse landschap en verhogen de kans op aardbevingen. De recente beving veroorzaakte zelfs scheuren en schade aan bestaande dammen, waardoor de dreiging van een nieuwe ramp nog verder toeneemt. Maar de Chinese overheid negeert de waarschuwingen van seismologen en blijft Tibet uitbuiten om te voldoen aan de onverzadigde honger van het vasteland.

Wanbeleid en gebrek aan transparantie

Na de ramp zou je verwachten dat de getroffen gemeenschappen steun krijgen. In plaats daarvan roept de afhandeling van de ramp echter ernstige vragen op. De Chinese overheid staat bekend om haar restrictieve informatiebeleid, waardoor onafhankelijke onderzoekers geen toegang krijgen tot het getroffen gebied. Hulpgoederen en wederopbouwprojecten worden door de staat gecontroleerd. Inspraak of hulp door de lokale bevolking worden niet geduld. Mensenrechtenorganisaties vrezen dat, net als bij eerdere rampen, corruptie en gedwongen hervestiging een grote rol zullen spelen.

De 'wederopbouw' die Peking in Dingri promoot, lijkt vooral gericht op het doorvoeren van Chinese beleidsdoelen, zoals het assimileren van Tibetaanse gemeenschappen in door China ontworpen nederzettingen. Bij de huizen die na de aardbeving in 2010 in Sichuan werden gebouwd, werd de Tibetaanse architectuur en levensstijl volledig genegeerd, en hetzelfde dreigt nu te gebeuren.

66 JAAR TIBETAANS VERZET: EEN DAG VAN PROTEST EN HOOP IN DEN HAAG

Op 10 maart 2025, onder een stralend blauwe lucht, werd in Den Haag de Tibetaanse Opstand van 1959 herdacht. De Laan van Reagan en Gorbatsjov, vlak bij het Nederlandse parlement, kleurde geel, rood en blauw door honderden wapperende Tibetaanse vlaggen. Uit heel Europa toegestroomde Tibetanen en sympathisanten verzamelden zich om de opstand van 66 jaar geleden te herdenken en te protesteren tegen de aanhoudende Chinese onderdrukking.

De dag begon met muziek en krachtige toespraken van onder anderen de Tweede Kamerleden Jan Paternotte (D66) en Isa Kahraman (NSC), oproepend tot een steviger Nederlands standpunt over Tibet.

Het programma werd opgedeeld in een twee uur durende mars door de stad. Aangevoerd door een truck met een groot portret van de Dalai Lama, overhandigden de deelnemers na aankomst bij de Chinese ambassade een protestbrief, om vervolgens weer terug te keren naar het beginpunt van de voettocht.

Na terugkomst op het terrein werd het programma voortgezet met muziek, theater en diverse toespraken. Acteur en voorzitter van International Campaign for Tibet, Richard Gere, deed een gepassioneerde oproep: *Stilte helpt alleen de onderdrukkers. We moeten blijven opkomen voor Tibet.* Eerder op de dag had Gere al met Nederlandse beleidsmakers gesproken over Tibet's ecologische crisis, religieuze onderdrukking en de gedwongen assimilatie.

De herdenking in Den Haag was een goedbezocht en impactvol evenement dat de internationale solidariteit met Tibet heeft versterkt en aantoont dat er in Nederland steeds meer politieke bereidheid is om zich sterker in

te zetten voor Tibetaanse kwesties.

Deze Europese solidariteitsbijeenkomst werd gezamenlijk georganiseerd door de Tibet Support Groep Nederland, International Campaign for Tibet Europe, de Tibetaanse Gemeenschap en Students for a Free Tibet.

Boek

If you can dream it you can do it

Shimla – Rampur – Jeori – Karchham – Reckong Peo – Nako – Tabo – Kaza – Kiato – Keylong – Sarchu – Pang – Rumtse – Upshi – Karu – Thikse – Choglamsar – Leh... Een rond de elfhonderd kilometers lange rijwielroute in het noordwesten van India, door de Himalaya's, over aanzienlijk hoge passen, met, gezien uiteenlopende religieuze en culturele achtergronden, een diverse bergbevolking – kleurrijk. De auteur verhaalt vanuit verschillende invalshoeken over de beweging met haar Dirk door het berggebied van Shimla – eerder in de tijd de verkozen zomerverblijfplaats van de koloniale overheersers, door de Britse onderkoning eind negentiende eeuw uitgeroepen tot zomerhoofdstad van het Britse Rijk – naar Leh – de hedendaagse hoofdstad van Ladakh. Overdenkingen vanuit geologisch, mensenrechten- en klimaat-perspectief raken verweven met reflecties van meer persoonlijke zijde. In het reisverslag spreekt de betrokkenheid bij en de bekendheid met de zo te noemen Tibetaanse kwestie en de lokale bevolking als zodanig.

'Taal vormt onze gedachten en is een drager van de cultuur en identiteit – en daarmee van het perspectief op de wereld. Wanneer de eigen taal uitsterft, vervliegt er veel meer (...). In taal zit een gigantische hoeveelheid kennis opgeslagen over de lokale geschiedenis, maar ook over de directe leefomgeving (...). Met het verdwijnen van een inheemse taal gaat er dus meer verloren dan woorden alleen.'* Een formulering voortvloeiend uit een gedachtewisseling met Roshan Lal Negi, die met toewijding werkt aan het behoud van het Kinnauri, een gesproken taal, een mengeling van 'Tibetaans uit het oosten, Indo-Arische invloed uit het westen, Urdu van de moslims en Hindi van de hindoes'.

Het document – tekst, beeltenissen, kaartjes – vermog vermoedelijk de aandacht van de lezende te absorberen – reizen in de geest; zonder verplaatsing met de IJzeren Vogel...

Myra de Rooy, *Fietsend door de Himalaya*. [Eindhoven]: Dato, 2024 – ill., 384 p., ISBN 978 94 6226 523 3

* p. 171

Sluiting Tibet Winkel: een moeilijke maar onvermijdelijke beslissing

Jarenlang vormde onze Tibet Winkel niet alleen een inkomstenbron voor onze organisatie; de winkel diende ook als een brug die mensen verbindt met de rijke cultuur en tradities van Tibet.

Helaas dwingen de teruglopende inkomsten ons tot het inzicht dat het niet langer realistisch is om de winkel aan te houden. Na ampel, zorgvuldig overwegen heeft het bestuur de moeilijke maar noodzakelijke beslissing genomen om de winkel te sluiten. Tegelijk biedt dit de mogelijkheid ons nog beter te richten op onze kerndoelstelling: publieke bewustwordingscampagnes en politieke lobby voor Tibet.

We zijn iedereen die de winkel door de jaren heen heeft gesteund, zeer dankbaar. Hoewel de winkel sluit, gaat onze missie voor Tibet onverminderd door.

www.tibetwinkel.nl

Tibet heeft u nodig – Steun ons werk!

Dankzij uw steun zetten we ons samen al 35 jaar met hart en ziel in om de stem van het Tibetaanse volk te laten horen. U bent een onmisbaar onderdeel in onze strijd – zonder u hadden we dit nooit kunnen doen. We kunnen bijzonder trots zijn op wat we samen hebben bereikt. Maar ons werk gaat door! Samen moeten we de culturele genocide in Tibet stoppen. Steun ons met een eenmalige donatie of een periodieke schenking. Als erkende ANBI-stichting is uw gift bovendien fiscaal aftrekbaar!

Bezoek tibet.nu/doneren of neem contact met ons op via info@tibet.nu

tibet.nu/doneren
scan de QR code

Colofon

Redactie: Tsering Jampa
Vormgeving: Erik Schermer
De nieuwsbrief van de TSG verschijnt eenmaal per kwartaal.
Redactieadres: Spuistraat 185A
1012 VN Amsterdam
www.tibet.nu

